

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.
Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Neprankirana pisma se ne vrnijo.
Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik: Ignacij lista „Edinosti“. — Tisk: tiskarna „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20. Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Naročnina: za celotno leto K 24—
za pol leta „ 12—
za tri mesece „ 6—
Za nedeljsko izdajo na celotno leto 5/20
za pol leta 2/20

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.
Oglašje se računa na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglašje trgovcev in obrtnikov mm po 10 vta. Gostilnice, zahvale, poslanice, oglašje denarnih zavodov mm po 20 vta. Oglašje v tiskanih listih do pet vrst K 5— vsaka vrsta po 2 vinarjev.
Mali oglašji po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.
Oglašje splošnega inšerata oddelka „Edinosti“. Naročnina in reklamiranje se pošilja uredništvu lista. Plačila se takoj plačajo. — Plačila in tisk se v Trstu.
Uprava in inšeratski oddelki se nahajajo v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Polnočišniški račun št. 541.592.

Zmagovito umikanje na severnem bojišču. - Nemci zopet porazili Ruse v vzhodni Galiciji.

Z avstrijsko-ruskega bojišču.

DUNAJ, 12. (Kor.) Uradno se poroča: V bitki pri Lvovu se je našim, ob Grodek in južno od Grodeka se nahajajočim četam posrečilo, po petdnevni hudih bojih potisniti sovražnika nazaj, dalje vjeti okoli 10.000 vojakov in zapleniti veliko število topov.

Tega uspeha pa ni bilo mogoče popolnoma izrabiti, ker je naše severno krilo pri Rava Ruski ogroženo od velike premoči sovražnika in ker prodirajo nove ruske sile tako proti armadi generala Dankla, kakor tudi v ozemlju, ki se nahaja med to armado in med Lvovskim bojiščem.

V očitnem znatni premoči sovražnika je bilo potrebno, da se zberejo naše, že tri tedne neprestano se boreče armade, v ugodnem kraju, da se pripravijo za nadaljnje operacije.

Namestnik šefa generalnega štaba, generalmajor pl. Höfer.

BERLIN, 13. (Kor.) »Kreuzzeitung« piše: Našega zaveznika čaka na jugovzhodu naloga, kakršne v svetovni zgodovini še ni imela nobena armada. List poudarja številno premoč Rusov, ki stoji avstrijskim četam nasproti in ki tvorijo elitne čete ruske armade. Poudarja tudi, da je operacijska fronta jako dolga. List izjavlja končno, da sijajno vodstvo, nenehna hrabrost avstrijske armade in popolnoma moderno orožje, popolnoma opravilajo upanje, da bo uspeh popoln.

Ranjeni s severnega bojišču.

GMUNDEN, 13. (Kor.) Danes zjutraj je dospel semkaj sanitetni vlak, v katerem je bilo nad 100 oficirjev in vojakov, večinoma težko ranjenih. Na kolodvoru jih je sprejel vojvoda Ernest Avgust Cumberlandski.

Ruski vjetniki.

BUDIMPEŠTA, 13. (Kor.) Včeraj ponoči je dospel zopet transport s 1500 ruskih vjetnikov, ki so bili vjeti pri Lublinu. Odpeljali so jih v Kernernež.

Isoda ogrskih poslancev v tujini.

BUDIMPEŠTA, 13. (Kor.) »Magyar Ország« objavlja neko poročilo o usodi nekaterih poslancev neodvisne stranke, ki so se skušali vrniti iz Amerike na Ogrsko. Poslanci Lehel Hedervary, grof Michael Karolyi, Stefan Zlinsky, in bivša poslanca Buza in Stefan Friedrich se nahajajo v vojnem vjetništvu v Bordeauxu. Poslanec Bela Barabasa je bil z ozirom na to, da je star že 60 let in ker je član interparlamentarne konference, izpuščen.

Neka dama, ki se je nahajala na parniku »New Amsterdam«, na katerem so bili tudi iz Amerike se vračajoči ogrski poslanci, poroča, da je imenovan nizozemski parnik ustavila francoska ladja »Savoie« in ga odpeljala v Brest. Na krovu se je pripetil obžalovanja vreden slučaj. Neki potnik iz Galicije, ki ni razumel poveljskega klica francoskega vojaka, je bil namreč na mestu ustreljen.

Kar se tiče poslanca Barabasa, se je zamogel po mnogih pritožbah odpeljati iz Bresta v Rotterdam. V Brestu so vjetnike, ko so jih peljali po ulicah, obmetavali s kamenjem. Baje so storili to belgijski begunci, ki so hoteli iznesti svojo jezo nad vjetniki.

Barabasa se je opomogel od dolge vožnje in se nahaja v Kölnu, odkoder se v kratkem vrne na Ogrsko.

Z rusko-nemškega bojišču.

Nemška zmaga nad Rusi v vzhodni Prusiji.

BERLIN, 13. (Kor.) »Wolffov urad« poroča:

Veliki generalni štab, 12. septembra Armada generalnega polkovnika pl. Hindenburga je rusko armado po večdnevnom boju v vzhodni Prusiji popolnoma potolkla. Umikanje Rusov se je izpremenilo v beg. Generalni polkovnik pl. Hindenburg je pri zasledovanju prekrščil železnice in je naznanil dosežek 10.000 neranjenih vjetnikov in okoli 80 osvojenih topov. Vojni plen postaja vedno večji.

Generalni kvartirni mojster pl. Stein.

Z južnega bojišču.

Odgovor na čestitko polkovniku Schirmerju.

ZAGREB, 13. (Kor.) Župan je sprejel na svoje čestitke poveljniku inšeratskega polka št. 53, polkovniku Schirmerju, z bojišču sledeči odgovor: Potom časopisja sem izvedel, da je Vaše blagorodje mojo brzojavko o uspešnem nastopu polka naznanilo prebivalstvu potom lepakov. Uvidel sem tudi, da se spominja pri tem tudi ranjenec, ki so padli v boju s sovražnikom, z vso ljubeznivostjo. Vsi vemo, da ste Vi župan, magistrat in vse prebivalstvo Vašega lepega mesta naklonjeni v boju se nahajajočim četam. Zahvaljujem se v imenu polka vsem in kličem vsem skupaj »Živio«!

Za zmago našega orožja.

DUNAJ, 13. (Kor.) Danes je bilo v vseh farnih in samostanskih cerkvah od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer izpostavljeno Najsvetejše. Vse cerkve so bile skoz ves dan polne ljudstva, ki je goreče molilo za srečo našega orožja. V cerkvi sv. Stefana je daroval knez nadškof dr. Piffli sv. mašo. Tukaj je bilo pri maši posebno veliko vernikov. Večerna slavnost je končala z rožnim vencem in lavretanskimi litanijami.

Prestolonaslednik na bojišču.

ZAGREB, 13. (Kor.) Listi konstatirajo prisotnost nadvojvode prestolonaslednika Karla Franca Jožefa v bojih pri Lvovu. Tako piše »Jutrani List«: Mladi Habsburžan, ljubljence vseh, ki imajo srečo, da ga poznajo, upanje naše srečne bodočnosti, naš bodoči kralj, je potegnil prikratk za meč. Vroče želje in molitve vseh njegovih bodočih državljanov spremljajo mladega princa, o katerem vemo vsi, da je bolj nego kdaj prej, združena z njim naša sreča.

Ranjeni princ Joahim.

BERLIN 13. (Kor.) Princ Joahim, ki je bil v zadnjih bojih ranjen, je prišel danes na kolodvor v Charlottenburg, kjer ga je pozdravila cesarica. Princ odide v grad Bellevue, kjer ostane toliko časa, da popolnoma okreva.

Uničenje belgijskega mesta Löwen.

FRANKFURT ob Meni 12. (K.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Stockholma: Sedaj se je tudi na Angleškem pričelo jasiti glede mesta Löwen. V »Westminster Gazette« piše neki bivši član parlamenta sledeče: Če je mestno prebivalstvo nenadoma pričelo streljati iz hiš na nemške vojaške, potem je moralo dovesti to blazno dejanje do upravičenih posledic. Tudi feldmaršal Robert je dal iz istega vzroka vpepeliti v burško-angleški vojni neko burško farmo.

Neutrinitet Švedske.

STOCKHOLM 12. (Kor.) Državni zbor je sprejel v današnji izredni seji obrambno predlogo vlade z neznatno izpremembo, kakor jo je predlagal odsek.

Pri debati o obrambnem vprašanju so porabili vsi govorniki priliko, da izjavijo, da se strinjajo z nevtrinitetno politiko vlade. Dalje so vsi izjavili, da hoče Švedska mir, hoče pa tudi gledati na to, da bo znala varovati svojo neodvisnost.

Nemška križarka potopila angleški parnik.

FRANKFURT ob Meni 12. (K.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Stockholma: Križarka »Karlruhe« je potopila pri Barbadosu angleški parnik »Howes Cattle«.

Prevoz indijskih čet v Evropo.

FRANKFURT ob Meni 12. (K.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Milana: Italijanska štabionarka »Cunfida« je videla pri Massanahu transport indijskih čet v smeri proti Suezu, ki so ga spremljale tri angleške oklopne križarke in veliko število torpedov.

LONDON 13. (Kor.) Lord Curzon je v nekem govoru v Glasgou izjavil, da hoče še doživeti, da se bodo sulice bengalskih konjenikov (Bangalije je pokrajina

v Indiji) blesketale po ulicah Berlina in da se bodo po potsdamskem parku šopirili temnorjavni Gurkasi.

Ruske ponudbe Bolgarski.

SOFIJA 12. (Kor.) Kakor poroča »Dnevnik«, je ruska vlada bolgarski vladi za slučaj vojaške podpore Srbiji proti Avstriji obljubila kot kompenzacijo mesto Stip in 300 km² ozemlja v okolici. Srbija je namreč Rusiji dovolila, da sme po svoji volji predlagati Bolgarski odstop ozemlja.

»Dnevnik« izjavlja, da so merodajni bolgarski krogi napram vsem poizkusom, da bi se spravilo Bolgarsko v to aventuro, popolnoma hladnokrvni. List se spominja, da ravno ruski diplomaciji, pod katero patronansa je bila sklenjena srbsko-bolgarska pogodba, najmanj pristojna, da prihaja sedaj s takimi beraškimi predlogi.

List »Utro« pravi, da se hoče Rusija in Srbija, ki ste preteklo leto ponizali Bolgarsko, sedaj še z nje norčevati, s tem, da ji ponujate drobtinico z bogate mize. Prišel pa bo dan, kjer dobi vsak, kar mu pripada. Božji mlini mellejo počasi.

Pogreb kneza Karla Schwarzenberga.

PRAGA 12. (Kor.) Danes so na gradu Worlik položili k večnemu počitku čisto tiho truplo kneza Karla Schwarzenberga, ki je dne 6. t. m. v Vukovarju na južnem bojišču umrl za grizo. Pogrebu so prisostvovali vsi člani knežje družine, kolikor jih ni na bojišču, dalje namestnik knez Thun, krilni adjutant grof Hoyos, grof Clari, dalje knežje uradništvo, zastopniki posvetnih oblastev, zastopniki vojaškega poveljništva, zastopniki okrajnega zastopstva in oni bližnjih občin. Češke agrarce je zastopal državni poslanec Viškovsky. Kondolirali so družini umrlega Nj. Velikanstvo cesar in med mnogo drugimi nadvojvoda Friderik in Karl Stefan.

Princ Schönburg Hartenstein v avdienci papežu.

RIM 12. (Kor.) Papež je vsprejel danes avstro-ogrškega poslanika na papeškem dvoru, princa Schönburg-Hartensteina, katerega so spremljali gospodje poslanstva, v avdienci in sicer v svrhu, da mu princ izroči svoje poverilne listine. Poslanik je svetega očeta kratko nagovoril. Papež se je hvaležno zahvalil in čestital poslaniku na izročeni mu misli. Nato je papež povabil poslanika v svoje privatno stanovanje in ga tam vsprejel v privatni avdienci. Sledečji je princ Schönburg-Hartenstein obiskal tudi državne tajnika, kardinala Ferrata, odkoder se je podal v baziliko, da pomoli na grobu sv. Petra.

Lužnjavo poročilo o prozedeletih nemškega častnika.

BERLIN, 13. (Kor.) Wolffov urad poroča: Francosko poslanstvo v Kopenhagenu razširja sledečo vest: Francoska sestra Rdečega križa, Marcelles Jony, je izjavila in rekla, da je pripravljena to izjavo pod prisego potrditi sledeče: Dne 15. avgusta po bitki pri Moncel sur Seine smo bile poslani jaz in še dve drugi sestri na bojno polje, ki je ostalo v nemških rokah. Tu smo videli, kako se je pripravljala neki bavarski častnik z enim vojakom, da odreže dvema ranjenima Francozoma ušesa. Eden Francozov je bil častnik. Ko smo hoteli priti nesrečnika na pomoč, je bavarski častnik z revolverjem ustrelil na me in me ranil na roki. Ko sem se vzbudila iz omedlevice, sem videla obe drugi sestri ležati mrtvi zraven sebe. Me ne so potem pripeljali v Moncel v lazaret. — Histerična fantazija vidi grozovite reči. Vsakdo, ki pozna nemškega častnika, takoj spozna, da je to zlagana stvar, ki ji ni mogoče verjeti.

Prispevek za varstvo živali za konjsko rešilno postajo.

DUNAJ, 12. (Kor.) Dunajsko društvo za varstvo živali je darovalo vojnomu ministrstvu 5000 K kot prispevek v svrhu eventualne naprave konjske rešilne postaje na bojnem polju, društvu črno-rumene križa pa 2000 K.

Pilni aeroplani ne smejo letati nad turškimi ozemljem.

CARIGRAD, 13. (Kor.) Porta je naslovila na tuja poslanstva noto, v kateri naznanja, da je, ne glede na prepoved, ki je bila izdana vsled mobilizacije glede ino-

zemskih letalnih aparatov, letel zadnje dni neki aeroplan nad Homsom in Sirijo. Zato misli ministrstvo za zunanje zadeve, da je potrebno, prejšnjo noto poklicati v spomin s pripombo, da se je vojaškim oblastim naročilo, da puste strejati na vsak inozemski aeroplan, ki se ne drži prepovedi.

Soproga avstro-ogrškega poslanika v Berlinu pokroviteljica društva: Ženska pomoč.

BERLIN, 13. (Kor.) Soproga tukajšnjega avstro-ogrškega poslanika, princeznja Hohenlohe, je vsprejela pokroviteljstvo nad društvom: Ženska pomoč avstro-ogrške kolonije. Prisostvovala je društveni seji, darovala društvu 1000 mark in obljubila, da ga bo krepko podpirala.

Aviatik Korschell ponesrečil.

DUNAJ 12. (Kor.) Pilotu Korschellu se je zgodila včeraj na letalnem prostoru pri Aspernu huda nezgoda. Preskušal je nov aparat sistema »Aviatik« ter pri tem padel iz visočine 15 metrov in obležal pod razdrtim aparatom. Zlomil si je rebra in si pretresel možgani. Prenesli so ga v bolnišnico.

Vojna pošta.

DUNAJ, 13. (Kor.) Da se odpravijo težkoče, ki so se pojavile v zadnjem času glede proste odprave vojne poštne korespondence, se je odredilo, da se armadna korespondenca, ki je oddana na vojni pošti in ki nosi pečat vojne pošte, dostavlja poštine prosto tudi v tem slučaju, ako ne nosi pečata vojaškega poveljništva.

Zakon glede podpore upoklicanih nadomestnikov.

CARIGRAD, 13. (Kor.) Uradni list razglasa zakon na muzeleme, glasom katerega se vladi dovoljuje 100.000 funtov v svrhu podpore družinam vpoklicanih nadomestnikov.

Poziv mornariškega odbora za prispevke.

CARIGRAD, 13. (Kor.) Mornarični odbor je izdal poziv na muzeleme, da ponovno zbirajo prispevke.

Boj proti zračnemu brodogovju.

Boj proti sovražnim zračnim ladjam in letalom sploh se more vršiti na tri načine: da jih obstrelja topništvo, da se jim škodi z ognjem pehotnih čet, in slednjič z enakim orožjem, to je z oboroženimi letali ali vodljivimi baloni. Obstreljevanje zračnih ladij po artiljeriji je tako težavno, da dosedanja sredstva pomorskega in poljskega topništva v to ne zadostujejo. Za boj proti sovražniku v zraku rabimo torej posebnih topov, ki so tako sestavljeni, da obvladujejo veliko polje na kvišku (najmanj 70 stopinj), velik obseg za streljanje na levo in desno (celi krog do 360 stopinj), končno so pa tudi tako urejeni, da se lahko smer streljanja oziroma merjenja vsak hip predrugači. Naprave za merjenje, to je: za uravnavo sterlov morajo biti take, da je mogoče tudi cilji, ki se z največjo hitrostjo premika, stalno slediti. Neobhodno potrebno pa je tudi, da se strelji čim hitreje oddajajo drug za drugim. V ta namen imajo moderna branila proti sovražniku v zraku avtomatična zapirala. Da letijo projektili čim dalje in da zadenejo z največjo možno gotovostjo, za to je poskrbljeno z veliko hitrostjo, s katero kroglja zapušta topovo cev, in pa z dolgi cemi.

Ker je pri navpičnih streljih težko opazovati uspehe streljanja, je potrebna posebna municija, ki omogoča, da se vidi pot poleta, pa seveda služi tudi prvemu namenu streljanja, to je, da zadene. Tudi postopanje pri streljanju je čisto posebno, kajti sovražna letala vidimo navadno le za hip in premikajo se zelo hitro. Vseled tega je le redko kdaj mogoče, da bi se le po izstrelitvi lahko opazljivih nabojev določila prava mera in uravnava, kakor se to godi pri stalnih, nepremičnih tarčah. Pri streljanju v zračne višave je treba opazovati učinek prvega strela, hitro preceniti in izmeriti daljavo tarče, vpoštevati potrebne korekture ter potem naglo zaporedoma oddati več strelcev v domnevno višino in na stran, proti kateri se tarča pomika, to se pravi: treba je celo polje »pokositi«. Opazovanje gorečih strelcev omogoča popravke v računu.

Premier cevi je različen in se ravna po namenu dotičnih topov: meri od 3/7 do 10/5 centimetrov. Iz takihnihih zirov je nujno potrebna čim večja gibčnost takih topov, da je mogoče, približati se sovražniku. Lažje je bojevati se proti pripetim in prosto gibljivim balonom, ker se prvi gibljejo le v eni prostorni smeri, drugi pa v dvojni.

Skoro vse države imajo svoje posebne sestave takih branilnih topov. Nemčija ima svoje izvršne Kruppove izdelke, Anglija topove Armstrong in Coventry, Francija topove tvrdke Schneider v Creuzotu, Rusija topove zistema Vickers, Avstro-ogrška izdelke livarn Skoda. Strelivo za ta branila proti balonom in letalom so balonski šrapneli, kadeči se šrapneli in balonske granate. Balonski šrapneli so najstrahovitejši in v aviatikum ter aeronavtom najnevarnejše strelivo. Z enim takim strelom poseje prostor, širok 300 in 700 metrov globok! Dimni šrapnel ima posebno primes, ki napravlja gost dim, tako, da je lahko opazovati smer in učinek strela. Balonska granata ima posebno netilno snov, ki ima nalogo, delovati zlasti proti plinu, s katerim so baloni napolnjeni. Vse vrste nabojev se razlete gotovo že v poltu na kvišku, tako da ne ogrožajo lastnih čet.

Ogenj iz navadnih in strojnih pušk tudi lahko, — o tem ni dvomiti, — vsled množine strelcev, ki jih je možno istodobno ali zaporedoma oddati, hipno zelo učinkuje. Čim se pa sovražnik umakne v primerno višavo, mu taki strelci ne morejo več škoditi.

Kar se tiče boja z enakimi orožji, obstoji v tem, da se z naših zračnih letal ali vozil mečejo bombe na sovražna, ali pa da se nanje strelja s strojnimi puškami. Glede bomb je pač težko in le slučajno, če more branilec aviatik doseči tako stališče, da bi lahko sovražno letalo z njimi uspešno obmetaval. Velike važnosti pa so lahke strojne puške, armirane na hitrih letalih. Anglija je izvršila v tem oziiru jako uspešne poizkušnje. Dotična strojna puška je tako preprosta, da lahko tudi navaden vojak z njo ravna. Na Francoskem, tako poročajo, nameravajo proti nemškimi letalom mobilizirati zračne oklopnice. Bomo videli, če se posreči!

Brezžični brzojav v vojski.

Kakšnega pomena je brezžični brzojav, se je pokazalo že v zadnjih vojnah. Vsaka vojskujoča se moč si je se vedno prizadevala, da bi uničila brzojavne naprave svoje protivnika in mu tako onemogočila naglo poročanje. Odkar pa je v rabi brezžični brzojav, je pokončanje brzojavnih zvez onemogočeno: nevidno švigajo brzojavna poročila preko nasprotikovih glav v poljubne daljave. Zato je brezžični brzojav v današnjih vojnah, dasi so vojni brzojavi še vedno v rabi, toliko pomena, in države hitre staviti na kopem in na ladjah kar največ celic brezžičnega brzojava. Od sedaj vojskujočih se držav imajo:

Anglija	1572 celic brezžičnega brzojava
Nemčija	646
Francija	375
Rusija	156
Japonska	110
Avstrija	103
Belgija	33

Torej ima Anglija več celic kakor vse druge vojskujoče se države skupaj. Navedene celice služijo v miru do malega vse za splošno korespondenco, v vojnem času jih pa porušijo, ker bi bila sicer onemogočena cenzura brzojavnih poročil in kontrola eventualnega poizvedovalnega delovanja, zato pa prenesejo aparate brezžičnega brzojava na automobile, aeroplane itd., kjer so vojskujočim se armadam velikanskega pomena. Umevno je samo po sebi, da je pomen poštinih golobov jako padel, odkar je Marconi izumel brezžični brzojavljenje. Še v zadnji francosko-nemški vojski leta 1870/71 so posredovali pismenski stik med obleganimi Parizani in ostalo Francijo edino po poštinih golobih, ki so jih izpuščali iz mesta s pomočjo balonov. Rusija je rabila rajše sokole, ker so hitrejši in vztrajnejši od golobov. Da pa niso poštini golobi tuji po iznajdbi brezžičnega brzojava brez pomena, pričajo vojaške naredbe raznih vlad, ki ne dopuščajo neupravičeno rejo poštinih golobov.

Razne politične vesti.

Ideja lorda Kitchenerja. Zagrebškemu »Obzoru« brzojavljajo iz Rima: »Tribuna« trdi, baje iz absolutno zanesljivega vira, da se dva ruska zbora, ki sta prišla iz Arhangelska v Belemorju, že izkrcavata na Francoskem. Ta ideja da je vznikla v glavi vrhnega zapovednika angleške vojne, lorda Kitchenerja. Posledica tega prevažanja ruskih čet na Francosko da se pokaže še le čez nekoliko tednov.

Važnost trdnjav. Znani ruski pisatelj Menčikov piše v »Novem Vremenu«: Kar se tiče trdnjav so tri vrste akcije. Ali se trdnjave zavzemljejo z naskokom, kakor je storil Suvorov pri Ismaili, ali se gre mimo njih, ne oziraje se nanje, kakor je to storila

Friderik Veliki, ali pa se ostavlja mal del pred trdnjavo ter se perira dalje na svojem terenu z velikimi vojnimi masami. To pa je gotovo, da trdnjave imajo svojo važnost, kakor dokazujejo izgledi pri Sebastopolu, Plevni, Belfortu, Port-Arthuru, Dronopolu in Cataldži. Meničkov zaključuje svoj članek, da ruski generalu Štab ne sme biti v tej vojni storiti iste pogreške, ki so je napravili pri Plevni.

Angleščini kolonijam. Iz Rotterdamu javljajo, da je angleški kralj Jurij nazval na kolonije proklamirano, v kateri se zahvaljuje kolonijam za pomoč, dano deželni matici in kolonij, da odbijejo brezprimerni naval proti kulturi in svetovnemu miru. — Temu nasprotno pa sem jaz vedno povzdgal svoj glas na korist miru. Jaz nisem iskal te nesrečne borbe. Moji ministri so poskušali vse, da bi ublažili napetost in odstranili potoke. Ali sem mogel stati na strani, ko so podpisani dogovori, pri katerih je sodelovala moja država, uničeni, področje Belgije kršeno, njena mesta razdejana, a Franciji grozi poguba? Jaz bi bil žrtvoval svojo čast, a svobodo svoje države in ljudstva bi izpostavil pogubi.

Veseli me, da vsi deli moje države odobravaljo moj sklep. Velika Britanija in vsa moja država smatrajo absolutno spoštovanje v pogodbah, dane besede, podpisanih po knezu in narodih, kakor skupno dedščino. Moji prekomorski narodi so pokazali, da odobravaljo moj sklep in da so pripravljeni braniti pravično stvar. S tem se je pokazalo edinstvo države v najsijajnejši luči.

Domače vesti.

Vpisovanje v šole družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu se vrši danes, dne 14. sept. t. l. od 9—11 dopoldne na obeh šolah pri Sv. Jakobu in na dekliški šoli na Acquedottu; dne 12. in 14. septembra t. l. od 2—4 dopoldne pa na deških vspelednicah na Acquedottu.

K vpisovanju je treba pripeljati otroka in primesti s seboj te-le papirje:

1. krstni list ali izpisek iz rojstne matice anagrafičnega urada.
2. izpričevalo o cepljenju kozic.
3. izpričevalo o zdravju oči.

Brez teh papirjev vpis ni mogoč. Za vsakega otroka je treba povedati tudi domovinsko občino.

Dosedanji učenci in učenke teh šol morajo v dneh vpisovanja oddati zadnje šolsko naznanilo v šolski pisarni.

Redni pouk se začne dne 16. septembra t. l. — Šolska vodstva.

All nas bodo tudi sedaj šikanirali? Zvedeli smo, da na tržaškem magistratu tudi sedaj, ko žrtvujejo tisoči avstrijskih državljanov raznih narodov premoženje in življenje za domovino, nimajo srca za potrebe prebivalcev. Državne šolske oblasti silijo na podlagi zakonov starše, da vpišejo svoje otroke v šolo in zahtevajo od šolskih vodstev, da natančno vpišejo vse potrebne podatke vpisanih otrok. Za to je pa treba predvsem točnih podatkov o rojstvu otrok in te izdaja brez vsaj pristojnih mestni anagrafični urad v ulici SS. Martiri št. 4, a le za neslovenske otroke! Staršem slovenske narodnosti stavljajo tam vprašanje: "V kakšno šolo hočete vpisati otroka? Na odgovor: "V slovensko, družbe sv. Cirila in Metoda" odgovorjajo: "Za slovenske šole ne damo matičnih listov".

Mogoče je za normalne case res pravilno na podlagi veljavnih predpisov, da uradno anagrafični mestni urad brezplačno le za javne šole, a zdaj smo v času vojne, v času, ko je dolžnost vsakega, pri pomoči po svojih silah, da se ublaži beda onih, ki s svojo krvjo branijo domovino. Če pa javni mestni urad odreja materam onih otrok, katerih očete so na bojnem polju, uradne pripomočke za vpis v šolo — in če je ta tudi slovenska — se nam zdi, da je tako postopanje kruto. Ali naj uboge matere, ki še za krh nimajo, izdajajo denar za koleke za rojstne liste, dočim jim zadostuje navadni izpisek iz matice? — Prosimo deželno šolsko oblast, ki ima nadzorovati vodstvo uradov šolskih matric, da odpravi to za sedanj čas neprijetno navado na tržaškem anagrafičnem uradu ter odredi, da dobi tam vsak otrok potreben izpis iz matice, brez ozira na to, v katero šolo pojde.

Brezplačno pvažanje brezposelnih po avstrijskih državnih železnih ulic. Posredovanje za delo in deželni centralni uradi za posredovanje dela dobe od ministrstva za notranje stvari posebne izkazne formularje, ki se jih imajo posluževati pri posredovanju dela. Ti izkazi opravljajo na podlagi neke neobvezne železniške ministrstva inštrukcije in spremljajoče ga člane njegove rodbine, v kolikor se morejo izkazati kot taki, da se morejo na črtah avstrijskih državnih železnice enkrat brezplačno voziti do postaje, ki je navedena v izkazu. Ti izkazi se pa smejo glasilati na zveze med postajami v tisti kronovini, kjer ima sedež posredovalnica, ki je izdala izkaznico. Le na Dunaju obstoječe posredovalnice, v številni centralno posredovalnica za Dunaj in Nižnje-Avstrijo, so opravljene izdajati izkaze tudi za postaje izven železnice. Posredovalnice morajo v izkazih priložiti ime namembne postaje, v oklepaju ime kronovine, v kateri leži ta postaja.

Procesija za zmago avstro-ogrskega orožja se je vršila včeraj popoldne ob 5. uri. Procesija, ki jo je vodil škof mons. dr. Karl in stolni kapitelem, so se vdeležile vse bratovščine, vsa duhovščina mesta in okolice in mnogo vernikov. Koncem procesije je korakal oddelček vojakov. Procesija je prišla od Sv. Justa na veliki trg, a od tu je šla na ulicah della Barriera in della Madonnina nazaj k Sv. Justu.

Prihod večjega števila ranjenecv. Tekom včerašnjega dne se je pripeljalo v Trst z raznimi vlaki južne železnice 53 ranjenecv. Ti so: Andrej Furlan, doma iz Gorjanskega; Ukmir Hermangild, doma iz Trsta; Apollonio Josip, doma iz Trsta; Josip Pušić, doma iz Opčin; Beltrame Peter, doma iz Pirana; Fornasaro Fran, doma iz Pirana; Walland Ferdinand, doma iz Ustja; Fran Brauna, doma iz Bovca; Gasser Vincenc, doma iz Malbrička; Dersini Anton, doma iz Istre; Valič Avgust, doma iz Dakovca; Markušić Martin, doma iz Opljta; Miniussi Josip, doma iz Tržica (Monfalcone); Rudolfi Susep, doma iz Tržica (Monfalcone); Anton Motna, doma iz Pazina; Rodrich Josip, doma iz Trsta; Josip Kobal, doma iz Trsta; Ukmir Valentin, doma iz Sežane; Gabler Matevž, doma iz Zminja; Rohrman Anton, doma iz Lošinja; Devetak Ivan, doma iz Gorice; Obreza Ljudevit, doma iz Barke; Kočevar Karel, doma iz Trsta; Dornja Anton, doma iz Bovca; Bizjak Fran, doma iz Ilirske Bistrice; Gordes Anton, doma iz Umaga; Gordes Peter, doma iz Salvorja; Sarun Josip, doma iz Umaga; Kopač Ivan, doma iz Soluna; Krzić Josip, doma iz Pazina; Barbaro Anton, doma iz Rovinja; Visentin Angel, doma iz Zagrada; Dovelar Jernej; Svetko Erjavec, doma iz Fazane; Fran Stari; Josip Jarc, doma iz Cerknice; Julij Katoh; Gabrijel Blaženič, doma iz Voloske; Martin Pavletič, doma iz Porečane; Josip Krastič, doma iz Opljta; Nazarij Vrh, doma iz Kopra; Kovačič Karel, doma iz Skrbine; Fran Kozma, doma iz Ljubljane; Suppar Josip, doma iz Poreča; Pavlov Anton, doma iz Buzeta; Degović Karel, doma iz Poreča; Bonović Peter, doma iz Poreča; Fran Jedrejčič, doma iz Istre; Peteja Jakob, doma iz Ročinja in Valenčič Ivan, doma iz Ljubljane. Vsi od 97. pešpolka. — Dospela sta tudi poročnik 97. pešpolka Josip Tomšič, doma iz Trsta, ki je ranjen, in stotnik 12. pešpolka Gustav vit. pl. Szabo, ki je pa le bolan.

19 teh ranjenecv so spravili v mestno bolnišnico, 18 v prostore društva "Eintracht", ostalih pa nekaj v hišo "Avstro-Amerikane" pod Škedenjem, nekaj pa v vojaško bolnišnico. — Prihodu vlaka ob 5. uri 35 minut zvečer — s katerim se je pripeljalo največ ranjenecv — sta prisostvovala tudi c. kr. namestnik princ Hohenlohe in kontreadmiral baron Koudelka, oba s soprogama.

Otvoritev slovenske knjigarne. Danes jutraj otvorili znani naš rojak in pisatelj, g. Jaka Štoka, novo knjigarno in trgovino s papirjem, v ulici Molino piccolo št. 19, v hiši kavarne "Nuova York". V trgovini bo zaloga vseh šolskih in pisarniških potrebščin, antikvarijat in izposojalnica knjig. Prepričani smo, da bodo vsi Slovenci in Slovani sploh z veseljem podpirali to mlado in potrebno slovensko podjetje.

Mali požari. V soboto po noči je bilo začelo goriti v neki lopi v kolo-dvorski ulici št. 17, v katerem so shranjeni prazni zaboji. Ogenj je bil namreč od svojih tovarišic. In vendar ni napravil ni vinarja dolga. Morda je ubogi oče sam sebi utegaval in svoj ugoden položaj je bil plod njegovih žrtv. Ali tujci niso nikdar mislili na to, kakov je prav za prav gospodarski položaj mojega očeta. Sprejemala sem udobnost, ki mi jo je dajal, kot nekaj sam od sebi umevnega in sem jo uživala z brezskrbnostjo svoje dobe. Več mojih tovarišic se je učilo petja. Tudi jaz sem si vroče želela tega. Ljubila sem godbo in bila sem čestihlepna.

Prosila sem predstojnico, naj da poizkusiti moj glas. Profesor glasbe je izjavil, da mi je glas prav dober. Potem sem, ne da bi mislila na povzemanje strokov, sporočila očetu svojo željo. Ni mi prišlo na misel, da študij umetnosti more biti tudi denarno vprašanje. Oče, ki mi je dal dobro vzgojo z namenom, da me izobrazi za učiteljico, se je vdal brez težave, da mesto tega postanem pevka.

Prosim sem sicer peti le kot diletantka, ali vdal sem se istotako brez težave ter postala pevka. In tri leta potem sem pela prvič na nekem koncertu. Po tem sem podpisala svoj prvi kontrakt za spomladno sezono v tukajšnjem gledališču Carcano v Milanu.

Kakor vidite, je začela moja kariera zelo mirno, brez bojev. Nisem imela plemenite rodbine, ki bi se bila zgražala radi tega, da me vidi na odru in nasproti kateri bi bila morala braniti umetnost, ki jo zaničujejo. Moja rodbina je zelo skromna, ne morem se ponašati s slavnimi predniki, moje umetniško življenje nima nič dramatičnega; vse okoli mene je zgolj čista proga!

In moja srčna zgodovina, ki vam jo hočem zaupati? Ah, Maks, tudi ta je prozaična. Še-le sedaj, ko je postala med nama v o-viro, dobiva leška poezije po tej okolnosti, žalostne poezije boli! Ženske in moški imajo kruto navado, da ob novi ljubezni zatajujejo prejšnjo! K večjemu jo priznavajo, če je bila splošno znana; toda hitro zaburjejo, da to ni bila prava ljubez; da je bila le mladostni sen, toplo prijateljstvo, ki je je prevarjeno srce zamenjavalo z ljubez-nijo! Edino prava ljubez mora biti vedno zadnja! Morda je to čin mladosti, da se laska samoljubju ljubljene osebe, da se jej more reči: Nikdo ni imel v mojih očeh

— neznanu kako — nastal ravno med temi zaboji. Pozvani, so prihiteli gasilci, ki so po enournem delu pogasili požar. Sko-de je par sto kron.

Ravno isto noč je bil nastal požar tudi v trgovini z igračami gospoda Flaminija Scaramuzza v ulici del Posteroso št. 3. Ogenj je bil nastal v sladliču, ki se nahaja v ozadju prodajalne. Tudi tu so gasilci pogasili. Škode je približno 500 kron.

Včeraj jutraj so pa bili gasilci pozvani v ulico Rossini št. 8, kjer je tudi gorelo. A tu je bil ogenj le neznačen in so gasilci odpravili s par vedri vode.

Ljubeznjiv ljubček. 24letna Elizabeta Pizzamel, ki stanuje v ulici Sv. Marka št. 33, ima jako ljubeznjivega ljubčka. Ker pa Lizika ni bila še popolnoma prepričana o njegovi ljubezljivosti, ji jo je on včeraj dokazal s tem, da jo je tako nakleštil, da je morala na zdravniško postajo. — Sedaj bo menda verjela!

Tatvina. Neznani tatovi so predsočnjim vložili v dvorec bivšega državnega po-vlanca dra Jurja Pitacco in tam iz neke smare ukradli nekaj dragocenosti, 13 kron omarja in skatljjo cigarete. Tatvina je bila dčera prijavi na redarstveni stražnici v ulici del Navali

Krvav pretep vsled kvartanja. 45-letni Karel Casuluk in 45-letni Anton Brandolin, oba stanujoča v hiši št. 5 v ulici della Ferriera, sta šla sredi skupaj v gostilno in tam začela kvartati. S prva je šlo še precej dobro. Saj ni šlo za bogve kako velike svote; oni, ki je izgubil igro, je plačal nasprotniku detritno vina. Slednji je pa vendar — kakor se to večkrat zgodi pri kvartanju — prišlo do nesporazumljenja. A to nesporazumljenje se je kmalu razvilo v prepir. Ker pa ni hotel ne eden ne drugi odjenjati, se je prepir spremenil v pravi pravcati pretep, in v tem pretepu sta oba potegnila nože iz žepa ter sta ranila eden drugega. Casuluk je ranil Brandolina na desno roko, Brandolin — ki je, kakor je videti, meril višje — pa Casuluka nad desnim očesom. — Na zadnje sta pa šla oba na zdravniško postajo, da jima je zdravnik izpral in obvezal rane.

Samomor. Včeraj jutraj ob 4. uri so se prebivalci hiše št. 10 v ulici Sv. Ivana prebudili vsled nekega čudnega poka: slišali so namreč, kakor bi bilo nekaj padlo na notranje dvorišče hiše. Nekteri so se v naglici oblekli in šli pogledat na dvorišče, da vidijo, kaj da se je zgodilo. Na dvorišču so pa našli ležečega v luži krvi uradnika Ivana Škrlija, ki je stanoval v III. nadstropju iste hiše. Nesrečnež je sam skočil z okna svojega stanovanja. — Pozvali so sicer k njemu zdravnika s zdravniške postaje, a ko je ta prišel na lice česar, je bil nesrečnež že mrtev, vsled česar je bilo njegovo truplo preneseno v mrtvašnico pri Sv. Justu. — Vzroki, ki so gnali nesrečneža v smrt, niso znani.

Poskus samomora. Komaj 15-letna Marcela O, ki stanuje z roditelji v Rojnu v ulici Sv. Mohorja št. 1, je v soboto popoldne s samomorilnim namenom izpila nekoliko karb ene kisline. Pozvan je bil telefoničnim putem k njej zdravnik s zdravniške postaje, ki jej je izpral želodec in jo dal prepeljati v mestno bolnišnico.

Razne vesti.

Kaznovana nečimurnost. Iz nemških listov posnemamo: V nekem kraju na Nemškem so si dame iz takozvanih "boljših" krogov okupirale skoro vsa mesta pri "Rdečem križu", pravega dela pa kljub svoji dobri volji niso pokazale, ker, kdor ni navajen delati doma, tudi za druge resnično delal ne bo. Vojaki zdravnik so kmalu spoznali, da ranjenci od teh dam nimajo posebne koristi in da bi bilo bolje, da so odličnejše dame to delo prepustile ženam in dekletom iz meščanskih in delavskih slojev, ki so vajene vsakega dela. Kaj je ob tem napravil neki vojaški zdravnik? Povabil je skupaj vse gospe in gospodične iz vseh slojev prebivalstva ter jih nagovoril: "One gospe in gospodične, ki želele steči samo častnikom in opravljati le lažja dela in biti navzoče le pri sprejemih, naj stopijo na levo stran. Hipoma je bilo polno nežnih gospodič in finih gospej na levi strani. Zdravnik se jim je poklonil in dejal: Gospe in gospodične na levi strani, jaz vas ne potrebujem, za naše delo potrebujem one, ki so pripravljene za vsako delo in ki mi že tako

dajo garancijo, da bodo svoje delo radi dela samega hitro in točno opravile. — S to rešitvijo so bili vsi zadovoljni zdravniki in ranjenci.

Poizvedbe o vojnih ujetnikih in interniranih. Avstrijska družba "Rdečega križa" piše: Mednarodni odbor "Rdečega križa" v Osmu je sprožil misel, da družbe "Rdečega križa" v vseh sedanjih vojskujočih se državah usklene pomožne in poizvedovalne postaje, katerih naloga bi bila izvesti poizvedbe o vojnih ujetnikih in interniranih in jim izročati došle mile darove. Izvršujoč to misel, je tudi zvezno vodstvo avstrijske družbe "Rdečega križa" ustanovilo tako "Pomožno in poizvedovalno postajo "Rdečega križa" v korist vojnih ujetnikov"; postaja se nahaja na Dunaju, Lokraj, Landskrongasse 1. ter je že začela posloevati. Vprašanja je pošiljali na navedeni naslov s pomočjo pisem — ali pa brzojavno ter je natančno navesti ime, četo in šaržo vojnega ujetnika, pri interniranih pa ime, starost, poklic in prejšnje bivališče, dalje državo, v kateri se dotičnik po vsej priliki nahaja kot vojni ujetnik ali interniraneec (to so oni, ki so pridržani na določenem mestu, oziroma kraju, ki ga ne smejo zapustiti), kakor seveda tudi natančen naslov vpraševalca. Poizvedovalnica bo vse storila, da bo mogla čimprej odgovoriti na poslana vprašanja, oziroma odposlati na svoje mesto došle darove.

JOSIP STRUCKEL

Trst, vogal ul. Nuova-S. Caterina

Nov prihod volnenga blaga za moške, in ženske, zefir, batist in perlija svila za jopice. — Svilena in okraski zadnje novosti, velik izbor izgotovljenega perila in na metre, spodnje srajce moderci. Vezanine in drobnarije, preproge, zavese, trižj po izjemno nizkih cenah.

Mizarska delavnica

Lourenc Ivančič

Trst, ul. Alles. Manzoni 3

izdeluje vsakovrstna pohištvena in stav-binska dela. Ima pripravljene moderne spalne sobe in kuhinjsko pohištvo vseh slogov. — Cene zmerne. Solidno delo.

Zobni ambulatorij

Via G. Rossini 2, vogal ul. Poste

Moderna zobna delavnica. Umetni zobje po K 4.—. — Zobje na vijak, zlate krone, mostna dela. — Plombiranje z materijalom prve vrste po kron 2.—. — Izdiranje zobov brez bolečin po K 2.—. Jamstvo za vsako delo. — Urnik: 9—1 in 3—12. — Ob nedeljah in praznikih od 9 do 12.

SLOVENC! Podpirajte RDEČI KRIŽ!

Tedenske slike

so najbolj zanimiv ilustriran tednik, ker priobčujejo povesti, popie zamimih vojaških in drugih doživljajev, poučne zanimiv. članke, lep, zelo napeto pisan roman "Izgovor krivca" ter najnovejše vesti in slike z bojišč. — List "TEDENSKÉ SLIKE" prinaša vsak teden obilo zanimivih slik z raznih bojišč, popisuje življenje in dogodilje naših vojakov v taboriščih in na bojišču ter opisuje važnejše dogodke doma in na tu. — Zahtevajte povsod list "TEDENSKÉ SLIKE"! — Narodajte si "TEDENSKÉ SLIKE"! Četrletna naročnina je K 2-50, za 1 mesec pa samo 90 vinarjev. Naslov: "TEDENSKÉ SLIKE", Ljubljana. — Po trafikah, knjigarnah in na kolodvorih zahtevajte "TEDENSKÉ SLIKE", izvod stane 22 vln. — Ilustrirani tednik: "TEDENSKÉ SLIKE" obsega 16 strani. — Kupujte ilustr. list "TEDENSKÉ SLIKE"!

tvoje privlačne sile, nikdo mi ni vzbujal tako globokega čustva kakor ti!

Jaz bom manje ljubeznjiva, ali bolj odkritosrčna. Jaz sem že ljubila, predno sem spoznala Vas, Maks! Moj zaročenec ni nikak bogat slaboten stavec, ki mi ga je moj oče vsilil in nasproti kateremu bi mogla prositi Vaših očetovskih čustev. Ne, je lep mlad mož, siromašen kakor jaz, dober plemenit in inteligenten, ki sem si ga sama izvolila in ljubila, za katerega je moje srce živahno bilo, za katerega sem plakala in vriskala, čegar ljubavne besede so mi polnile dušo z blaženstvom, s katerim sem se zaročila v radosti in sanjala o srečni bodočnosti.

In sedaj — zakaj ga ne ljubim več? Ali mi je bil nezvest, besedolomen? Ali je napravil mojo ljubez? Ne, zvest mi je in me ljubi in je vreden oboževanja. Jaz sem, ki ga ne ljubim več... zakaj ga ne ljubim več?... ker ljubezem le v izjemnih slučajih večno traja... ljubezem more prenehati! Značaj mojega zaročenca je bil prehladen, da bi odgovarjal mojim čustvom, in njegova hladnost je gasila ogenj, ki so ga njegove besede vžgale v mojem srcu. To je proza!

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova ozerna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilniki.

MALI OGLASI
se računajo po 4 stot. besedo. — Mastno ti-kano besede se računajo enkrat več. — Najmanjša prištejna zneska 40 stotink.

Dobra in poštena rodbina v Gorici sprejme na hrano in stanovanje dečke (dijake). — Dobra hrana, strogo nadzorstvo, zmerno plačilo. Naslov pove Inzeratni oddelček Edinosti. 986

Istem osebo za raznašanje blaga in za delo v trgovini 2-3 ur na dan. Znanost mora biti pisavo. — Trgovina JARITZ, Salita Promontorio št. 4. 989

Slovenska družina sprejme dijake ali učence na hrano in stanovanje. — Naslov pove Inzeratni oddelček Edinosti. 990

Odda se v drugi polovici septembra lepa me-bilirana, solnčna soba. Obrniti se je v ulico Luigi Galvani št. 1, pritličje, desno, nad ljudskim vratom. 998

Due postelji vzmeti, nova žimnice K 86.—. — Polna spalna soba s žimnicami K 90.—. Via Fonderia 12. I. 23168

Jajca 4-ajerska po 7, 8, 9 vinarjev komad. — K 4-ajci po K 1-80. Kokoši po 2 K kilogram. Carducci 39, Ronco 6, Kandler 8. 921

Mlekarna Passo Carlo Goldo i št. 1 prodaja mleko po 28 vln liter. 979

Odda se takoj mahlovna soba tuljaj osebi. Via Commerciale 9, III, n. 993

Dr. PEČNIK

Dr. PETSCHNIGG

TRST, VIA S. CATERINA ŠTEV. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 9—9 in 2—3 in Specialist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11/4—1 in 7—7/4

Gostilna "ALL' ANTICA POMPEI"

TRST, trg Carlo Goldoni

in na istem trgu se nahajajoča "Kavarna Goldoni" se trpijo priporočiti slovenskemu občinstvu za obilen obisk. Fran Marinšek.

Zaloga dalmatinskega vina

FILIP IVANIŠEVIČ lastnega pridelka iz Jesenic pri Omišju ulica Valdarivo 17, tel. 1405. Prodaja na drobno in na debelo. — Gostilne: "All' Adriatic", ul. Nuova 13 in gostilna-buffet, Piazza Giuseppina št. 7, v katerih toči svoja vina prve vrste.

AGO

čevlji brez šivanja in žebjev

Izvršuje edino le

Franjo Cink v Trstu

ulica Cecilia Rittmeyer št. 12,

Izvršuje tudi vsako drugo naročilo točno in ceno. — Na zahtevo pride tudi po naročila izven mesta

Oglase, poslana, osmrtnice in vsa naznana-tila je pošiljati Inzeratnemu oddelčku "Edinosti", Trst, ulica Sv. Franciška št. 29

SLAVIJA

vzajemna zavarovalna banka v Pragi

Reservni fond K 63.432.101-92.

Izplačane odškodnine in kapitalije K 129.965.304-25.

Divid. se je doslej izpl. 2.992.793.26.

Po velikosti druga vzajemna zavarov naše države z vseskozi slov. narodno upravo

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejih kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavar. na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Zavaruje tudi proti vlomom.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Glavni zastopnik v Trstu

V. CEGNAR, ulica Caserma 12,

TELEFON št. 21-47.

Slovenci! Slovani! Nabirajte za RDEČI KRIŽ!

PODLISTEK

Vihar in tišina.

Prevel iz laščine M. C.

15.

Spomini Fulvie.

Dragi Maks!

Moje rojstvo, moja otroška doba in mladost ne vsebujejo nič romantičnega. Žal mi je to radi učinka teh spominov, ali je že ako.

Moj oče je bil vladen uradnik in siromak. Mati mi je umrla malo let po mojem rojstvu. Bratov in sester nisem imela. Živel smo skromno in smo imeli eno samo služkinjo, ki je skrbelo tudi za-me. Ko mi je bilo 12 et, me je dal papa v zavod, kjer sem ostala 7 let. Penzija je bila draga, zato je odpustil služkinjo, prodal pohištvo in je iz vzrokov varčnosti šel na hrano.

In res se mu je posrečilo, da me je ves čas vzdrževal v zavodu, ne da bi trpela rako pomarjanje, ne da bi se razlikovala

od svojih tovarišic. In vendar ni napravil ni vinarja dolga. Morda je ubogi oče sam sebi utegaval in svoj ugoden položaj je bil plod njegovih žrtv. Ali tujci niso nikdar mislili na to, kakov je prav za prav gospodarski položaj mojega očeta. Sprejemala sem udobnost, ki mi jo je dajal, kot nekaj sam od sebi umevnega in sem jo uživala z brezskrbnostjo svoje dobe. Več mojih tovarišic se je učilo petja. Tudi jaz sem si vroče želela tega. Ljubila sem godbo in bila sem čestihlepna.

Prosila sem predstojnico, naj da poizkusiti moj glas. Profesor glasbe je izjavil, da mi je glas prav dober. Potem sem, ne da bi mislila na povzemanje strokov, sporočila očetu svojo željo. Ni mi prišlo na misel, da študij umetnosti more biti tudi denarno vprašanje. Oče, ki mi je dal dobro vzgojo z namenom, da me izobrazi za učiteljico, se je vdal brez težave, da mesto tega postanem pevka.

Prosim sem sicer peti le kot diletantka, ali vdal sem se istotako brez težave ter postala pevka. In tri leta potem sem pela prvič na nekem koncertu. Po tem sem podpisala

svoj prvi kontrakt za spomladno sezono v tukajšnjem gledališču Carcano v Milanu.

Kakor vidite, je začela moja kariera zelo mirno, brez bojev. Nisem imela plemenite rodbine, ki bi se bila zgražala radi tega, da me vidi na odru in nasproti kateri bi bila morala braniti umetnost, ki jo zaničujejo. Moja rodbina je zelo skromna, ne morem se ponašati s slavnimi predniki, moje umetniško življenje nima nič dramatičnega; vse okoli mene je zgolj čista proga!

In moja srčna zgodovina, ki vam jo hočem zaupati? Ah, Maks, tudi ta je prozaična. Še-le sedaj, ko je postala med nama v o-viro, dobiva leška poezije po tej okolnosti, žalostne poezije boli! Ženske in moški imajo kruto navado, da ob novi ljubezni zatajujejo prejšnjo! K večjemu jo priznavajo, če je bila splošno znana; toda hitro zaburjejo, da to ni bila prava ljubez; da je bila le mladost